

УДК 004.9/069

Липак О. – ст. гр. САМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В МУЗЕЯХ

Науковий керівник: к.н.соц.ком Липак Г. І.

Лупак О.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

INFORMATION TECHNOLOGIES TO PROVIDE ACCESS TO HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE IN MUSEUMS

Supervisor: PhD, Candidate of social communication Lypak H. I.

Ключові слова: віртуальна екскурсія, електронна колекція, цифровізація.

Keywords: virtual tour, electronic collection, digital transformation.

Цифровізація (діджиталізація, digital transformation) у широкому значенні означає перехід на цифровий спосіб зв'язку, запису та передачі даних за допомогою цифрових пристроїв. В останні роки вона торкнулася усіх сфер суспільного життя, в тому числі і музеїв, які в нових умовах, що диктуються розвитком інформаційного суспільства, змушені запроваджувати інноваційні форми доступу та поширення національного культурного спадку в країні та за її межами. Світовий досвід засвідчує високу зацікавленість у вирішенні проблеми не тільки збереження історико-культурної спадщини найсучаснішими методами в кожній із країн світу, але й надання доступу до неї якомога ширшому колу користувачів. Успішне впровадження інноваційних цифрових технологій в практику роботи музеїв дозволяє розширити використання нових технологічних можливостей, покращити якість обслуговування відвідувачів, оптимізувати музейні процеси (серед яких виділяють функції збереження, обліку і представлення фондів та наукову роботу), розширити асортимент музейних послуг.

Одним із важливих показників доступу до історико-культурної спадщини є наявність на сайтах музеїв віртуальних екскурсій та електронних виставок, адже демонстрація оцифрованих культурних пам'яток із фондів музею, інтерактивних експонатів, віртуальної 3D-екскурсії по конкретному музейному закладу дає можливість перейти на якісно новий рівень збереження та передачі нащадкам культурної спадщини. До засобів доступу до історико-культурної спадщини належить також наявність на сайті електронних документів, тобто оцифрованих музейних предметів. На жаль, дослідження підтверджують, що лише невелика частина вітчизняних музеїв спроможна представити свої колекції в електронному вигляді, придатному для їх поширення у віртуальному просторі. Дієвість та актуальність таких трансформацій знайшли своє підтвердження в умовах карантину через пандемію COVID-19, коли світові та частина українських музеїв значно розширили свою аудиторію, виставивши оцифровані колекції в загальний доступ онлайн. Тож перехід вітчизняних музеїв на інноваційні форми надання доступу до своїх фондів сприятиме забезпеченню відкритого доступу до інформації, збереженню та поширенню культурного надбання, створенню національних цифрових проектів, дотриманню світових стандартів, створенню позитивного іміджу як окремих установ, так і країни в цілому.